

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1995-1996

OPENBARE COMMISSIEVERGADERING

HANDELINGEN

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
STAATSVERNIEUWING EN HUISVESTING

VERGADERING VAN DONDERDAG 8 FEBRUARI 1996

Interpellatie van de heer Ward Beysen tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de beslissing tot subsidiëring van prioritaire huisvestingsprojecten
Met redenen omklede motie

VOORZITTER : De heer Marc Van Peel

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.07 uur.*

Interpellatie van de heer Ward Beysen tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de beslissing tot subsidiëring van prioritaire huisvestingsprojecten

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Beysen tot de heer Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de beslissing tot subsidiëring van prioritaire huisvestingsprojecten.

De heer Beysen heeft het woord.

De heer Ward Beysen : Mijnheer de minister, collega's, de weigering van mijn actuele interpellatie vorige week heeft gisteren in de openbare vergadering geleid tot een inflatie van actuele interpellaties. Einduur van de vergadering was 00.30 uur vandaag. Van meer dan de helft van die interpellaties mag de actualiteitswaarde in twijfel worden getrokken. Het zou goed zijn ons af te vragen of daar geen reglementswijzigingen moeten worden doorgevoerd. Ik zie het nut niet meer in een onderscheid te maken tussen een actuele interpellatie en een interpellatie. Dat is weliswaar geen stof voor deze commissie, maar het is mischien goed daar in onze fracties eens over te spreken.

Mijn interpellatie betreft het kraken van een pand, dat bij ons, gelukkig, geen alledaagse gebeurtenis is. Volgens van Dale is kraken zich met geweld, althans wederrechtelijk, toegang verschaffen tot leegstaande huizen. Dat betekent dat de actie in Antwerpen van eind vorig jaar een misdrijf is en bijgevolg strafrechtelijk vervolgbaar. De huisvestingsmaatschappij die eigenaar is, kan een burgerrechtelijke procedure langs de vrederechter starten. Dat is niet echt tactisch, want de krakers kunnen steeds terugkeren. Wat mij stoort, is dat het kraken van een pand door de overheid wordt gedoogd, terwijl het wettelijk verboden is.

Intussen zijn we 7 tot 8 weken verder en is de situatie weinig gewijzigd.

Verder stoort het mij dat deze gebeurtenis, onder meer door de media, zo'n aandacht krijgt van al dan niet bevoegde ministers. We hebben bijna, ik overdrijf nu lichtjes, een défilé gezien van ministers, burgemeesters, voorzitter van het OCMW, die op bezoek gingen bij de krakers. Dat komt bevreemdend over : mensen die de wet overtreden, worden vriendelijk bejegend door de gezagsdragers. Het kan toch niet de bedoeling zijn dat men zich in de aandacht werkt door de wet te overtreden om dan een prioritaire behandeling af te dwingen ? Als dit de regel wordt, dan geven we het startsein voor verdere krakersacties. Ik wens ook te onderstrepen dat het totaal fout is te willen doen geloven dat er in Antwerpen een probleem van thuis- of daklozen zou bestaan. Er zijn in Antwerpen voldoende opvangmogelijkheden binnen het stedelijk weefsel voor bewuste of onbewuste daklozen. Ook aan die krakers heeft het OCMW en de betrokken huisvestingsmaatschappij verschillende aanbiedingen gedaan. Ze wensten daar niet op in te gaan. De huisvestingsmaatschappij heeft tot nu toe niets ondernomen uit welwillendheid maar onder ons gezegd, dit mag niet lang meer duren. Ik weet dat dit niet uw rechtstreekse bevoegdheid is, mijnheer de minister, het is de huisvestingsmaatschappij zelf die een initiatief moet nemen. Men moet stilaan tot actie overgaan, temeer omdat men in dit pand onduidelijke praktijken signaleert. Ik noem er enkele : herhaalde vechtpartijen onder de bewoners, drugsgebruik dat reeds aanleiding gaf tot een tragisch voorval, en wapendracht door de krakers. Als ik dat dossier napluis, valt het mij op dat dit exclusief terrein van SP-politici is. Het kan toeval zijn, maar ik kan er niet onderuit dit naar voor te brengen. Dat is begonnen met onze huidige voorzitter, de heer De Batselier, toen minister. We hebben dan het spectaculaire bezoek gehad van minister Leo Peeters en staatssecretaris Jan Peeters.

Wij zagen dat burgemeester Detiège en ook voorzitter Cools hierin betrokken zijn. Wij mogen niet vergeten dat

Beysen

dit dossier indertijd werd ingeleid door een oud-collega, de heer Van Elewyck, en dat het dossier ook geblokkeerd raakte bij Domus Flandria door alweer een SP-prominente, namelijk mevrouw Blomme, toen onder de voogdij van de toenmalige minister De Batselier.

Als ik dat rijtje heb afgelopen, bemerk ik dat men een en ander blijkbaar wil bestendigen. Het heeft natuurlijk met bevoegdheidsverdelingen te maken. Midden januari 1996 heeft er een vergadering plaatsgevonden met een vertegenwoordiger van u, mijnheer de minister, met de vertegenwoordiger van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de vertegenwoordiger van het stabiliteitsstudiebureau en de architect. Na deze vergadering kreeg dat dossier plots een andere wending. Uw vertegenwoordiger kondigde aan dat hij u zal adviseren het door Domus Flandria niet toegekende en door de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij te duur bevonden project alsnog te laten uitvoeren. Ik vraag me af of dit niet wat te voorbarig was. Ik ga er immers van uit dat een dergelijke beslissing alleen maar kan worden genomen na een grondig voorafgaandelijk onderzoek vooraleer er tot belangrijke beslissingen met een gevoelige financiële inslag wordt overgegaan. Bij het bekijken van het renovatiedossier komt men tot een aantal frappante vaststellingen. Ik overloop ze even chronologisch. Eind 1992 besliste de stad Antwerpen het pand te verkopen aan de Maatschappij Huisvesting met de duidelijke opdracht het pand te laten renoveren. De stabiliteitsingenieur stelde vast dat het gebouw constructief niet in orde was en er zich een grondige renovatie opdrong. Het gebouw werd ontruimd en de nodige kredieten werden bij Domus Flandria aangevraagd. De eerste reactie van Domus Flandria was dat het te duur was. Een tweede versie werd ingediend, waarbij belangrijke besparingen werden doorgevoerd. Domus Flandria weigerde het dossier opnieuw, maar blijkbaar stemde het zijn beslissing af op de eerste aanvraag en dus niet op de tweede. Hierover moet dus enige duidelijkheid worden geschapen.

In december 1994, wanneer het gebouw al meer dan een jaar leeg staat, richt de voorzitter van de maatschappij Huisvesting, de heer Van Elewijck, een noodkreet aan toenmalig minister De Batselier. Hij vroeg het project alsnog toe te voegen aan een investeringsprogramma van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij. Minister De Batselier antwoordde dat er geen mogelijkheid is tot onmiddellijke realisatie. Intussen is de bouwvergunning verlopen en zijn er nieuwe en strengere normen inzake brandveiligheid uitgevaardigd. In september 1995 deelt de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij mee dat de kostprijs nog steeds te hoog ligt. Het dwingende advies weerklinkt : vervangende nieuwbouw. In deze optiek is de boodschap van de krakers begrijpelijk. Nieuwbouw hoeft dus duidelijk niet. Na de interventie van de minister is nu opnieuw de opdracht

gegeven aan een studiebureau om de stabiliteit van het gebouw in kaart te brengen om vast te stellen hoe zwaar de renovatie wel zal zijn. Ik stel dan ook de vraag waarom de vaststellingen van de eerste studies worden genegeerd. Het staat toch al lang vast dat de muren in de Pachtstraat 9 centimeter dik zijn, terwijl 14 centimeter is vereist. Er circuleren overigens tegenstrijdige berichten over het vereiste stabiliteitsgehalte om al dan niet tot een zware renovatie over te gaan, en het zou goed zijn dat u de criteria aanhaalt die men hanteert om te beslissen in deze of gene richting.

Mijnheer de minister, uit voorgaande blijkt dat het dossier een aantal eigenaardigheden vertoont. Eerst werd het geblokkeerd en werd renovatie uitgesloten, nu kan het plots wel. Mijnheer de minister, schat u de draagwijdte van uw beslissing wel goed in om dit dossier als prioritair te bestempelen en over te gaan tot een zware renovatie ? Hoe kadert u dat in uw beleid ? Het kan toch niet de bedoeling zijn om op die manier een andere huisvestingsmaatschappij dan de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij aan te sporen om sommige van hun panden te doen kraken om op die manier hun renovatieplannen prioritair betoelaagd te zien ? Het is nodig hier duidelijkheid over te creëren.

Er zijn drie aspecten die mij grondig bezighouden. Ten eerste is er de onwettelijkheid van deze actie en het geduldbeleid van de overheden. Het kan natuurlijk dat in eerste instantie de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij initiatief moet nemen. Ten tweede heeft men naar mijn gevoel veel te snel, zonder het resultaat van het onderzoek af te wachten, beslist tot een prioritaire behandeling en een betoelaging van honderd percent van het gebouw. Ten derde creëert men een precedent : een dossier, dat al jarenlang was geblokkeerd, wordt gedeblokkeerd na een onwettige actie. Het deblokken op zich keur ik niet af, maar wel de wijze waarop dit gebeurt. Kent de minister de financiële gevolgen ? Kent de minister de uiteindelijke kostprijs ? Hij weet net zo goed als iedereen, dat renovatie onverwachte kosten met zich meebrengt en bijna altijd duurder is dan de vooropgestelde nieuwbouw, waarover het uiteindelijk allemaal gaat.

De voorzitter : De heer Van Wallendael heeft het woord.

De heer Tuur Van Wallendael : Als de minister erin zou slagen om in samenwerking met de huisvestingsmaatschappij dit probleem op te lossen, dan is de kern van de zaak nog niet opgelost. In onze maatschappij worden we geconfronteerd met buitenslapers. Dat is de schande. Dit probleem valt natuurlijk slechts gedeeltelijk onder de bevoegdheid van de minister. En een deel van het probleem kan natuurlijk ook niet door ons worden opgelost. Daar moeten we duidelijk in zijn. Ik stel vast dat er in Antwerpen weinig buitenslapers zijn, zoals de heer Beysen al zei.

Van Wallendael

Tijdens de winter stelt het probleem zich echter sinds enkele jaren wel. Het is misschien geen groot probleem, maar toch een probleem. Dit is te verklaren door de onverantwoorde sluiting van de kolonie in het noorden van de provincie. Het gaat hier om een zeer kleine bevolking, die buiten de gebaande paden leeft en die de gewoonte had zich tijdens de winter in de kolonie terug te trekken en hun zomerse nachten onder de blote hemel door te brengen. Men mag het deze krakers niet kwalijk nemen, dat zij de aandacht willen trekken op hun problemen. Hiervoor gebruiken zij soms sensationele middelen, die weliswaar af te keuren zijn, maar die ik toch minder afkeur dan de heer Beysen. Ze beschikken immers over weinig andere middelen om de aandacht te trekken. Kraken is een misdrijf, daar ben ik het mee eens. Maar velen in deze commissie herinneren zich nog wel een ander kerstmis, 2.000 jaar geleden. Als toen dezelfde strenge maatregelen werden toegepast als nu, zou de loop van de geschiedenis misschien een heel andere gang hebben gekend. We moeten voorzichtig zijn met al te krasse uitspraken.

Volgens de heer Beysen is er voldoende opvang in Antwerpen. Daar heeft hij maar gedeeltelijk gelijk in. De opvang is seizoensgebonden : in de winter kent men wel een probleem. In deze opvangcentra zijn de verblijven trouwens zeer beperkt : men kan daar maar één, twee of drie nachten onderdak vinden. Een grondig beraad hierover is nodig en hierbij moeten we steeds in ons achterhoofd houden dat we te doen hebben met een bevolking die een reden heeft om opgevangen te worden. In een onafhankelijk weekblad voor radio en televisie heb ik deze foto gevonden van één van de krakers : ik meen toch te mogen zeggen dat de vrijheid van dit meisje zeer beperkt is. Al was er maar één dakloze, al waren er geen daklozen, dan nog zou het onverantwoord zijn om een woning met een capaciteit voor een 25-tal sociale appartementen twee jaar lang leeg te laten staan in een centraal gedeelte van de stad. In tegenstelling tot de heer Beysen, vind ik het echter zeer goed dat meerdere ministers en mandatarissen deze plek hebben bezocht en dat ze van plan zijn om daadwerkelijk iets te doen. Ik vind het zeer positief dat er wordt gereageerd op een concrete zaak, en dit onder de ogen van twintig of dertig krakers en van een deel van de bevolking. Het is niet alleen een zeer positief teken maar ook, als ik dat mag zeggen, een stijlbreuk.

De heer Francis Vermeiren : Ik was niet van plan om me in deze Antwerpse discussie te mengen. Maar als ik als gewone burger naar deze discussie luister, vind ik dit hemeltergend. De beleidsverantwoordelijken en de mensen die deze verantwoordelijkheid hebben gedragen, gedogen gedurende jaren een situatie, die nu opeens niet meer zou kunnen. Uit hoofde van deze hoge nood, die dus niet

nieuw is en er al was, onderschrijven deze verantwoordelijken het feit dat men in de onwettelijkheid gaat, om de nieuwe verantwoordelijken alsnog er toe te bewegen er uiteindelijk iets aan te doen. Wat moet de burger daar allemaal van denken ? Wat als we dit goedpraten, hoe tergend en absoluut dwingend de situatie ook is ? Dan kan de burger denken dat als de verantwoordelijke en bevoegde overheid niet ageert, hijzelf zijn verantwoordelijkheid kan nemen om te doen wat de anderen niet hebben gedaan. Dan vrees ik voor de maatschappij waar we in leven.

De heer Tuur Van Wallendael : Het probleem is dat één appartementsgebouw gedurende twee jaar leeg blijft staan, wat in mijn ogen onverantwoord is.

De heer Francis Vermeiren : Dat is juist hemeltergend.

De heer Ward Beysen : De heer Van Wallendael kan gelijk hebben als hij verzekert dat de stabiliteit van het gebouw in orde is. Tot dusver moet dit nog worden aangehouden. Het ingenieursbureau, dat drie jaar geleden werd aangesteld, stelde dat de constructie onveilig was. Deze constructie zou ineens na twee jaar leegstand wel veilig zijn. Hoe is zoiets mogelijk ? Leegstand is inderdaad te betreuren. Maar leegstand mag ons eerst en vooral niet verleiden tot onwettelijke daden, die niet door iedereen worden goedgekeurd. En vervolgens mogen de rollen ook niet worden omgekeerd : wat onmogelijk was, en dat blijkt uit het dossier, mag niet ineens mogelijk worden.

De heer Tuur Van Wallendael : Bij het bestuderen van het dossier vallen een tweetal eigenaardigheden op. De plannen van de huisvestingsmaatschappij kwamen niet overeen met de mogelijkheden van de overkoepelende maatschappij : daar heeft zich, denk ik, een kortsluiting voorgedaan. Dat is bijzonder betreuenswaardig. Daarom ben ik tevreden dat zich nu de mogelijkheid voordoet om er uit te geraken. Ik zou er bij de minister willen op aandringen dat hij, ongeacht de concrete aanleiding, in hoofde van dit geval en andere, bij soortgelijke gevallen snel zou optreden. Ik zou ook willen dat het maatschappelijk probleem niet vergeten wordt. Ik ben het volledig met de heer Beysen eens, dat wat zich nu in deze woning afspeelt via de pers voor de buitenwereld min of meer als een romantische aangelegenheid wordt voorgesteld. Dat is het in feite niet. Het is een zeer gruwelijke aangelegenheid. Wanneer men in de kranten leest - en ik vermoed dat ze correct zijn - dat de eerste drugsdode in Antwerpen uitgerekend daar gevallen is, dan is dat een zaak waar opgetreden moet worden. Opgetreden weliswaar, maar met een zicht op de toekomst, zowel voor het gebouw als voor de mensen die er zich bevinden. Mijn vragen zijn gelijklopend met deze van de heer Beysen. Wat gaat er nu concreet gebeuren ? Kiest u voor de harde of de zachte renovatie ? Hoe zit het met de stabiliteit ? Ik neem aan dat

Van Wallendael

zoiets eenzijdig constateerbaar moet zijn, en een bureau er dus een uitspraak over kan doen. De zachte renovatie is uiteraard goedkoper. Ik bedoel niet dat iedereen zijn daktuintje moet hebben, maar zal dit bijvoorbeeld resulteren in nog steeds zeer keurige woningen voor de mensen?

De voorzitter : Wenst nog iemand zich aan te sluiten bij de interpellant? Weze het mij bij deze dan toegestaan om twee bijkomende vragen te stellen vanop deze stoel. Ten eerste vind ik dat we oog moeten hebben voor de structurele kant van dit dossier. De heren Van Wallendael en Beysen hadden het er reeds over. Laten we niet uit het oog verliezen dat tientallen mensen, vooral bejaarden, uit die appartementen zijn verwijderd om de afbraak van het pand mogelijk te maken. In een grote communicatiestoornis tussen de huisvestingsmaatschappij en Domus Flandria worden we dan opgezadeld met een enorme leegstand, die onmogelijk te verantwoorden valt. We hebben het in het kader van de beleidsbrief over leegstand gehad. Een sociale huisvestingsorganisatie organiseerde hier in zijn totaliteit een grote leegstand, die er bovendien toe leidde dat tientallen mensen, vooral bejaarden, moesten verhuizen. Door de maatschappij werd voor hen terecht in vervangende bewoning voorzien. Dit neemt echter niet weg dat die mensen ondertussen vaststellen dat hun verplichte verhuizing, ondertussen al bijna drie jaar geleden, voornamelijk tot niets heeft gediend, behalve tot een vervanging door een krakersbewoning. Ten tweede wou ik slechts opmerken dat kraken uiteraard een onwettelijke actie is. De meeste actiemiddelen waar men naar grijpt, bewegen zich echter op het randje van de onwettelijkheid. Ik zou dat in deze nog als vergoelijking kunnen invoeren. Anderzijds krijgt men dan het feit dat een resem belangrijke gezagsdragers - de kerstperiode zal er niet vreemd aan zijn - zich onmiddellijk ter plaatse begeven. Wat dat betreft, is de actie dan zeer goed geslaagd, maar aan de andere kant moet men zich hoeden voor het vermenigvuldigingseffect van dit soort acties. Dit blijkt immers een gemakkelijk middel te zijn om er voor te zorgen dat je vlug oplossingen krijgt. Ik denk dat we hier bijzonder voorzichtig moeten zijn.

Minister Peeters heeft het woord.

Minister Leo Peeters (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, hier werd duidelijk gesteld dat deze actie alleszins niets met romantiek te maken heeft; het heeft er ook niets mee gemeen. Zoveel werd me duidelijk gemaakt na het ter plaatse vaststellen van de situatie en een lang gesprek met de mensen die er verblijven. Wel gaat het hier om het formuleren van een aantal rechtmatige eisen door wat doorgaans de meest kansarmen in onze maatschappij zijn. De heer Beysen zei terecht dat het

geen alleedaags gegeven is. De voorzitter waarschuwt dan ook terecht als hij stelt dat men moet oppassen voor een eventueel vermenigvuldigingseffect. Ik wil dan ook zeggen dat ik niet de eerste gezagsvoerder was die naar dit pand ging, zelfs al was ik de eerste verantwoordelijke en eigenlijk de eerste betrokkene.

De heer Ward Beysen : U hebt u laten inspireren door uw naamgenoot.

Minister Leo Peeters : Ik ben niet verantwoordelijk voor de daden van naamgenoten. Hij heeft ook wel een zekere bevoegdheid in verband met de mensen die daar verbleven, maar niet rechtstreeks inzake dat pand of de huisvesting van deze betrokkenen. De heer Beysen definieerde het begrip kraken en onderstreepte duidelijk het gebruik van geweld. Ik weet tot op heden niet of deze actie echt met geweld gepaard ging: ik heb geen eenduidige informatie of absolute zekerheid om, zoals u, te beweren dat dit een onwettige manier van handelen was. Ik zou er dan ook voorzichtig mee zijn: het komt aan andere instanties toe om daarover te oordelen. Spreken die bevoegde instanties zich uit in een bepaalde zin, dan zal dit ook zijn consequenties kunnen hebben voor dit dossier. Wat dat betreft, ben ik dus niet bevoegd: u zal wat dat betreft moeten interpelleren bij andere instanties, op andere plaatsen.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Uw visie verwondert me zeer sterk. Ik ben het er mee eens wanneer u zegt, dat de veiligheidsproblematiek niet uw bevoegdheid is.

Minister Leo Peeters : Ik bedoel niet de veiligheidsproblematiek, maar wel de bevoegdheid om over de wettelijkheid van deze daad te oordelen, op basis van de definitie die de heer Beysen terecht naar voren bracht.

De heer Francis Vermeiren : De heer Beysen alludeerde op uw naamgenoot. Daardoor alludeer ik op de problematiek van de veiligheid, wetende dat uw collega en naamgenoot, de federale staatssecretaris, daar wel verantwoordelijk voor is. Vandaar wellicht dat hij zich ter plaatse begaf. Zijn verantwoordelijkheid is des te groter. Dat u zegt dat u vanuit uw functie niet met zekerheid kan stellen dat het kraken van het pand noodzakelijkerwijze een onwettelijke daad is, vind ik toch een sterke uitlating voor een zetelend minister.

Minister Leo Peeters : Mijnheer Vermeiren, u was niet aanwezig toen de heer Beysen zijn definitie gaf. Dat is spijtig. Hij legde de nadruk op de aanwezigheid van geweld. Ik ben, wat dat aspect betreft, niet de bevoegde minister om daarover te oordelen. Zolang andere, wel bevoegde instanties zich niet uitgesproken hebben, kan ik dus niets zeggen. Staatssecretaris Jan Peeters heeft zich

Peeters

niet ter plaatse begeven in zijn bevoegdheid voor de veiligheid, wel in zijn bevoegdheid voor maatschappelijke integratie. Staatsecretaris Jan Peeters is bevoegd voor alle aspecten van maatschappelijk integratie. Hij is dus zeker niet onbevoegd.

Eigenlijk zijn we het er allen roerend over eens dat aan deze problematiek iets moet worden gedaan. De leegstand bestaat vandaag ook in de sector van de sociale woningbouw. Als beleidsverantwoordelijke ben ik van oordeel dat dit zo niet verder kan. Er moeten maatregelen worden genomen. Dit dossier moet eens in zijn historische context worden bekeken. Destijds werd voor dit gebouw een aanvraag ingediend, in toepassing van artikel 94 van de huisvestingscode. Dat was het uitgangspunt : het ingediende dossier was rond een keuze voor renovatie opgebouwd. Op een bepaald ogeblik heeft men dan een andere beslissing genomen. Men heeft besloten om dit dossier in het kader van het urgentieprogramma te behandelen. Toen rezen er problemen. Het bestaande renovatiedossier beantwoordde aan een aantal criteria, die voor Domus Flandria echter niet aanvaardbaar waren. Het dossier werd dan ook afgewezen. Terzelfder tijd was er nog een ander probleem. De huisvestingsmaatschappij van de stad Antwerpen heeft dit gebouw op een bepaald ogenblik aangekocht, voor een bedrag van ongeveer 50 miljoen frank. Deze aankoop stond verdere subsidiëring in de weg. De optie om via een toepassing van artikel 94 een renovatiedossier in te dienen, blijft echter wel degelijk een oplossing die inhoudelijk aanvaardbaar is. Ik heb daarom de administratie de opdracht gegeven om deze mogelijkheid te onderzoeken. De vraag rijst natuurlijk welk type van renovatie we willen promoten. Daarover moeten we eens dieper nadenken. Het moet niet steeds uitdraaien op renovatiewerken, die duurder zijn dan nieuwbouw. Maar naast deze harde renovatie moet ook de zachte renovatie een kans krijgen. Dat is erg belangrijk, omdat ook het aanbod van huurwoningen moet worden gediversifieerd. De harde, dure renovatie heeft immers een effect op de basishuurprijzen. We hebben dus behoefte aan een patrimonium van huurwoningen dat voor de laagste inkomenscategorie nog betaalbaar is. We horen in dat verband dikwijls protesten van mensen die, na een renovatie, hun beklag doen over de enorme stijging van de huurprijzen. Daaraan werd tot vandaag veel te weinig aandacht besteed. Men mag niet vergeten dat de zachte renovatie veel minder gevolgen heeft op de huurprijzen. Als mensen op een bepaald ogenblik een appartementje huren voor 6.000 frank per maand, dan is het absurd om een renovatie door te voeren waardoor de huurprijs oploopt tot 16 of 17.000 frank per maand. De totaalprijs voor zo'n renovatie komt hoger te liggen dan wat een nieuwbouw zou kosten.

Al te dikwijls wordt nog verondersteld dat zachte renovatie niet tot verhoogde woonkwaliteit kan leiden. Dat is fout. Informatie van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij leest ons dat het pand in kwestie wellicht voor zo'n zachte renovatie in aanmerking komt. In dat kader moet dan een - ongetwijfeld erg technische - discussie over de stabiliteit worden gevoerd. Wegens de emotionele context waarin dit dossier gediend wordt, lijkt het me aangewezen dat een onafhankelijk bureau, met het oog op renovatie, een onderzoek zou uitvoeren over de stabiliteitsproblemen. Met deze beslissing wil ik zeker niet de werkwijze van een bepaalde huisvestingsmaatschappij, en van haar voorzitter, desavoueren. Ik wil enkel een middel creëren om snel te kunnen inspelen op de vragen van de maatschappij en van de huurbewoners. In elk geval zijn de pijnpunten van dit dossier verbonden aan de eindfase van zijn behandeling. Ik wil daarvoor snel een oplossing afdwingen.

Zo'n oplossing moet kaderen in de algemene beleidsbe-kommernissen. Collega Van Wallendael heeft het daarover ook gehad. Er bestaat een probleem inzake leegstand. Dat probleem moet ook in de sector van de sociale woningbouw worden aangepakt. Het is onaanvaardbaar dat mensen in hun eigen buurt een gebouw jarenlang zien leegstaan. Dikwijls hebben ze zelf dat gebouw nog moeten ontruimen. Inzake de problematiek van de dakloosheid ben ik niet de enige minister die ter zake bevoegd is. Maar ik zal mijn verantwoordelijkheid opnemen. Er zijn overigens reeds gesprekken geweest met de voorzitter van het OCMW om op het gepaste ogenblik oplossingen voor te stellen.

Ik denk, collega's, dat ik in deze mijn verantwoordelijkheid opneem. Ik heb dit gedaan in het belang van de meest kansarmen. Ik vind dat deze maatregel ook symbool moet staan voor ons beleid, een beleid waarmee we degenen aan de rand van de maatschappij opnieuw een kans willen geven.

De voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer Ward Beysen : U vindt dat deze maatregel symbool moet staan voor uw beleid. Ik begrijp dus dat men een pand moet kraken om de aandacht te vestigen op zijn problemen en om vriendelijk behandeld te worden. Ik vind dat bijzonder gevaarlijk. Ik kom terug op mijn inleiding, ik verwijs opnieuw naar de definitie van kraken. Ik herhaal de definitie : zich met geweld, althans wederrechtelijk, toegang verschaffen tot leegstaande huizen. U zegt : Is daar geweld gebruikt ? Natuurlijk is daar geweld gepleegd, want een kraker heeft geen sleutel van het huis. Het eigendomsrecht werd geschonden. Of dat nu het eigendomsrecht is van een huisvestingsmaatschappij of van een particulier is niet ter zake. Dit is toch geen kleinschuldigheid. Ik ben er voor gewonnen orde op zaken te stellen. Als we de geloofwaardigheid van de politiek in het alge-

Beysen

meen willen opvijzelen tegenover het publiek, dan moeten we ons onthouden van de participatie aan onwettelijke acties. Ik stel vast dat én een staatssecretaris én een minister én een burgemeester én een voorzitter van het OCMW zich hebben laten misleiden of zelfs laten verleiden onder het licht van de kerstboom. Ik geloof dat er geen enkele twijfel bestaat dat daar een onwettige daad werd gesteld. Zoals collega Vermeiren terecht heeft opgemerkt : een gewone man - of vrouw -, die voor een kleine overtreding geverbaliseerd wordt, begrijpt niet dat dit wordt geduld.

Bovendien doen zich eigenaardige situaties voor. De eerste voorziening die in dat gebouw getroffen werd, was een fax. Kraken per fax. De heer Calliauw, een verloren gelopen communist, heeft een aantal van de krakers duidelijk gemanipuleerd en doet dat nog altijd. Er gaan zelfs mensen lopen die niet meer willen leven onder de omstandigheden en de druk in dat pand. Verder is de elektriciteit aangesloten op een totaal onwettelijke manier. Ze komt niet via een aansluiting van de eigenaar, maar wordt afgeapt van het nabijgelegen cultureel centrum. De stad is daar grondig fout. De huisvestingsmaatschappij heeft terecht gezegd dat die aansluiting zelfs gevaarlijk is wegens de slechte toestand van de leidingen.

In het dossier noemt u de kwestie van de stabiliteit een technische aangelegenheid. Ik vind het een essentiële aangelegenheid. U duidt een onafhankelijk bureau aan. Ik heb daar niets op tegen op voorwaarde dat het inderdaad onafhankelijk is. Ik heb niets tegen de doorlichting van dit dossier, maar ik heb moeite met de manier waarop. Ik hoop dat u aan het einde zal kunnen zeggen dat de vooropgestelde financiële middelen voldoende waren.

Ik moet u echter eerlijk zeggen, ik ken dat gebouw ook, en ik heb daar mijn grootste twijfels over. Ik hoop dat u later niet zal moeten zeggen dat het x percent meer heeft gekost dan oorspronkelijk voorzien. Ik blijf erbij dat de oorspronkelijke optie nieuwbouw was. Draai en keer het nu zoals u wilt, wij hebben met het Vlaamse parlement een goed voorbeeld in huis, als u aan renovatie begint, dan loopt dat nogal eens de financiële spuigaten uit. Ik zeg niet dat dit hier het geval is geweest, maar ik weet dat men in de meest gevallen met een aanzienlijk grotere kost te maken krijgt dan wanneer men overgaat tot nieuwbouw.

Wij zullen de ontwikkeling van dat dossier moeten blijven volgen, en te gepasten tijde zullen wij er hier een vraag om uitleg over stellen.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, wij hebben geluk, want in deze commissie zit de minister die

bevoegd is voor twee verschillende vragen. Iemand zou immers een parlementaire vraag kunnen stellen die zou luiden als volgt : Mijnheer de minister, ik ben burgemeester van een gemeente. Ik heb een sociale huisvestingsmaatschappij in mijn gemeente, die een bureau heeft aangeduid en een negatief advies heeft gekregen inzake de stabiliteit. Ingevolge dit advies heeft de huisvestingsmaatschappij gemeend het gebouw te moeten laten ontruimen. Meent u, mijnheer de minister, dat ik ingevolge een ander verslag, dit gebouw mag laten bezetten ?

Minister Leo Peeters : Dat moet u aan de federale minister vragen.

De heer Francis Vermeiren : Natuurlijk, ik heb ook niet gezegd dat u mij een antwoord moet geven. Ik kan mij voorstellen hoe een welbepaald burgemeester hierop zou reageren. Het gaat hier dus niet over personen, maar ik zou de verantwoordelijkheid niet ontwijken en zou ontkenkend antwoorden. Dat is een zwaar risico.

Minister Leo Peeters : Dat heeft niets met verantwoordelijkheid, maar wel met bevoegdheid te maken.

De voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Loor : Mijnheer de voorzitter, ik was niet van plan tussen te komen. Als ik de heren Beysen en Vermeiren bezig hoor, dan zou ik bijna de indruk krijgen dat zij betreuren dat de minister initiatieven heeft genomen om een schrijnende toestand te verhelpen.

De heer Francis Vermeiren : Uw indruk is verkeerd !

De heer Herman De Loor : Over de wettelijkheid of onwettelijkheid van kraken wil ik het volgende kwijt : is het de eerste maal dat mensen bepaalde acties ondernemen om de aandacht op hun problemen te vestigen ? Men kan er oneindig lang over discussiëren of zulks al dan niet onwettig is.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb met gemengde gevoelens gezien dat een stroom van politici van allerlei geaardheid naar de Pachtstraat in Antwerpen is getrokken. Het zal u wel opgevallen zijn dat wij als grootste partij in Antwerpen dat niet hebben gedaan, terwijl daar misschien wel een goedkoop succesje uit te puren viel door ons in het bijzijn van de zes krakers te laten zien. Ik heb de indruk dat op de achtergrond een weinig verkwikkelijk partijpolitiek spelletje wordt gespeeld. De heer Beysen heeft hier al terecht op gewezen, hoewel ik enige inconsequentie ontwaar bij zijn partij die in het stadsbestuur anders handelt dan hij hier vandaag verkondigt. Mijnheer Beysen, u heeft uw stadsbestuur toegelaten dat die daklozen toch het levensminimum zouden krijgen. Ik geef toe dat er iets aan de

Dewinter

wetgeving ter zake moet veranderen, een nationaal register voor daklozen zou een eerste stap in de goede richting kunnen zijn. Ik stel ook vast dat er elektriciteit wordt afgetapt van het cultureel centrum dat ernaast ligt met goedvinden en medeweten van de stad Antwerpen, terwijl vorig jaar in Antwerpen het huis der daklozen - een privé-initiatief - het altijd heeft moeten doen met privé-middelen. Bij het gul uitdelen van de VFIK-gelden heeft het geen geld gekregen om een aantal noodzakelijke reorganisaties en infrastructuurwerken door te voeren. Ik stel ook vast dat er in Antwerpen een nieuwe huisvesting is geopend voor daklozen, vlak bij het De Coninckplein. Deze huisvesting is niet volzet : de helft van de kamers staat leeg. Aan de daklozen van de Pachtstraat werd aangeboden om daar hun toevlucht te nemen, maar zij wilden niet.

Ik heb de indruk dat er op de achtergrond een politiek gevecht wordt uitgevochten, onder andere door de woordvoerder van de daklozen en krakers van de Pachtstraat, de heer Calliauw. Het is misschien geen toeval dat de heer Calliauw de rechterhand is van mevrouw Sörensen en dat de voorzitter van de sociale huisvestingsmaatschappij, van wie het gebouw van de Pachtstraat is, de heer Van Elewijck is, die één van de grootste tegenstanders was van Patsy Sörensen. Voor het oog van camera's en journalisten leent de minister zich ertoe om uitgebreid verklaringen af te leggen in het bijzijn van dezelfde heer Calliauw.

De voorzitter : De repliek is beperkt tot vijf minuten.

De heer Filip Dewinter : Ik vraag me af of er achter de schermen geen partijpolitiek steekspelletje wordt uitgevochten, waar ook de minister gretig gebruik van maakt om nogmaals de media te halen. Zoals de heer Beysen, heb ik de nodige vragen bij alles wat daar gebeurt. Ik heb nog meer vragen bij het feit dat politici zich laten gebruiken om dat spelletje mee te spelen.

Minister Leo Peeters : Op alle opmerkingen van de heer Dewinter heb ik reeds een antwoord gegeven. Ik ga me ook niet verlagen tot discussies, die de stad Antwerpen moet voeren. We zijn hier geen gemeenteraad.

Wat de daklozen betreft, heb ik een aantal concrete suggesties gedaan, samen met de voorzitter, die dit als een structureel probleem heeft aangebracht en ook enkele suggesties heeft aangereikt. Ik vind dat dit dossier symbool staat voor de keuze voor een ander soort renovatie, die moet worden overwogen. Renovatie op een betaalbare manier en die ook tot uiting komt in de huurprijs, die wordt gevraagd. Dat wil ik onderstrepen. Dit dossier is voor mij geen prioriteit of het gevolg van het plaatsbezoek dat ik heb afgelegd. Ik heb gereageerd, en dat on-

derstreept ik, niet als eerste beleidsverantwoordelijke in dit dossier maar als laatste in de stroom. Ik was de meest bevoegde, omdat ik voorafgaandelijk een grondig onderzoek van dit dossier had aangevraagd. Ik probeer dat altijd zo te doen. Ik doe mijn best om de resultaten van dit onderzoek zo vlug mogelijk in mijn bezit te hebben. In dit dossier wil ik het einde van de pijn realiseren. Mijn keuzes zijn bekend. Alle technische problemen zullen we proberen op te lossen. Dan kunnen we tijdens de volgende maanden vrij snel tot een beslissing komen. Maar ik ben altijd bereid op vragen van de heer Beysen daarover te antwoorden.

De voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer Ward Beysen : Ik overweeg om binnen de reglementaire termijn een motie in te dienen.

De voorzitter : Daar moet u een schriftelijk bewijs van geven.

De heer Tuur Van Wallendael : Als ik naar de definitie van kraken luister, vrees ik dat ik me daar ook schuldig aan heb gemaakt. Een maand voordat deze kraakactie plaatsvond, zijn we in een manifestatie naar dat pand gestapt. De deur, die weliswaar openstond, zijn we binnengegaan en we hebben het pand bezocht. We waren in goed gezelschap : de bisschop van Antwerpen was erbij en we hebben het pand vrij snel verlaten. Maar ik vrees dat dit optreden dus onwettig zou kunnen zijn.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Beysen werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

Het incident is gesloten.

We zetten de vergadering voort.

[...]

– *De vergadering wordt gesloten om 15.55 uur.*